

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
posudek oponenta

Práci předložil student: Radovan Škrabal

Název práce: Výchova dětí, rodičovství a gender v současné společnosti

Oponoval (*u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě*):
Mgr. Lenka Bednářová

1. CÍL PRÁCE (*uveďte, do jaké míry byl naplněn*):

Student uvádí, že cílem práce je „... srovnání přístupu k rodičovství a výchově dětí u generace osob, jejichž děti se narodily v letech 1975-1985, přístupu k této problematice v generaci těchto dětí (jejichž děti se narodily v rozmezí let 2000 - 2015). Budou popsány shody a rozdíly genderových rolí tohoto období rodičovství a raného dětství.“ (str. 2). Za tímto účelem nadefinoval hlavní výzkumnou otázku: „Byly ženy spokojeny se svými zkušenostmi souvisejícími s nástupem do zaměstnání v době, kdy jejich dítě bylo v raném věku od jednoho do šesti let?“ (str. 32).

Základní výzkumnou otázku autor rozpracoval do následujících dílčích otázek:

- „1. Jaký byl hlavní důvod rozhodnutí vrátit se do zaměstnání?“
2. Jaké konkrétní nabídky Vám byly předloženy, abyste se mohla kladně rozhodnout, zda se chcete opravdu vrátit do zaměstnání?“
3. Jak sama hodnotíte Vaši schopnost skloubit pracovní a rodinný život? Ohodnoťte se známkou od jedné do pěti.“ (str. 32)

Vzhledem k nadefinování otázek, výzkumného problému a provedenému šetření považuji cíl práce za částečně naplněný. Celek práce nekoresponduje přímo s názvem práce „Výchova dětí, rodičovství a gender v současné společnosti“, jelikož se zaměřuje pouze na výřez určité problematiky v tomto tématu, a sice matky vstupující do pracovního života po narození dítěte (navíc ve srovnání dvou generací).

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Práce je rozdělena mezi teoretickou a praktickou část. V teoretické části se student věnuje poměrně obšírně otázkám genderu a rodiny, a to velmi interdisciplinárním způsobem - v kapitolách se střídá historie, antropologie, psychologie, pedagogika a zároveň ekonomická a politická stránka věci. Od antropologické teorie rodiny se tak práce posouvá přes pozici rodiny v ČSSR až po pedagogiku výchovy dětí v současné společnosti, což působí chvílemi nepřehledně (zejména díky formě ztvárnění práce).

Praktická část je věnována samotnému výzkumu, který byl prováděn formou rozhovorů a zúčastněného pozorování. Respondentkami se staly ženy narozené v 50. l. 20. stol. a jejich dcery narozené v letech 1975-1985 (celkem 20 žen). Student se věnuje popisu jednotlivých částí výzkumu, včetně definování metod kvalitativního výzkumu. Navazuje shrnutí závěrů vyplývajících z pokládaných otázek, přičemž není příliš jasné, jaká data byla získána díky zúčastněnému pozorování, pokud ovšem vůbec můžeme za toto činnost studenta označit. Zúčastněné pozorování mělo u jednotlivých respondentek probíhat v domluvené dny středu a sobotu od 10.00 do 14.00 (celkem 20

setkání). Obě části jsou poměrně rovnoměrně rozdělené a obsahují množství zajímavých myšlenek a závěrů, výhrady mám spíše k jejich formě.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Text je poměrně obtížně čitelný. Práce je psaná velmi zvláštní formou, která působí spíše jako mluvený projev než psaný text. Velkou nevýhodou práce je, že se čtenář v takovém textu lehko ztratí. Na některých místech není jasné, zda se jedná o autorovy vlastní myšlenky, parafráze z literatury či odpovědi respondentek (například str. 18). Práce je doplněna grafy a tabulkami, které dávají čtenářům představu o průběhu výzkumu i jeho účastnících. Tyto přílohy jsou vsazeny přímo do textu a považují je za poměrně srozumitelné. Forma v tabulkách není bohužel vždy jednotná, například velké a malé písmo, atd.

Co se týká srozumitelnosti samotného textu, udám pro představu komise pouze jeden příklad, a to závěrečnou myšlenku práce: „V případě tohoto tématu ženy samy si rozdělily, co je pro výchovu dítěte zvláště v tomto rané věku podstatné, co méně, co je podstatné v osobním a pracovním životě více a co méně. V průzkumu ženy samy rozhodly – podstatné ke skloubení všech nutných činností tak, aby je bylo možné zvládnout“ (str. 51).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Na práci oceňuji téma „Rodičovství, gender a výchova dětí v současné společnosti“. Bohužel se ovšem domnívám, že student měl možná zvolit téma mnohem užší, které ve skutečnosti nakonec naplnil díky provedenému výzkumu. Celek práce působí hodně rozmanitě a nejednotně, zatímco teoretická část práce je poměrně obtížně srozumitelná, obsahující mnoho myšlenek a teorií. Samotný výzkum vzhledem ke kombinaci zúčastněného pozorování (nebo spíše jednotlivých setkání) a rozhovorů mohl dle mého přinést mnohem více prostoru a poznatků. Závěr práce ovšem vyvolává dojem, že primární byly odpovědi na jednotlivé dílčí otázky (viz výše), čímž trochu postrádám smysl zúčastněného pozorování.

Celkový dojem z práce je tedy velmi smíšený, na jednu stranu oceňuji téma, viditelné nasazení při výzkumu a čas, který student práci i výzkumu věnoval. Na druhou stranu je pro mě text nesouměrný a obsahuje mnoho rozličných informací, které v závěru nejsou užitečné.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

- 1) Uveďte, proč jste se rozhodl pro zúčastněné pozorování a jaká data jste z něho získal? Proč se dle Vás jednalo o zúčastněné pozorování?
- 2) Proč jste se rozhodl pro to, aby se respondentky „známkovaly (1-5)“? viz interpretace dat str. 42-45.
- 3) Mohl dle Vás ovlivnit gender tazatele výsledky výzkumu bakalářské práce?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

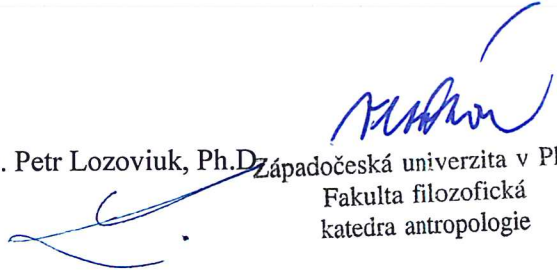
Dobře (Velmi dobře pouze v případě vynikající obhajoby)

Datum: 20. 8. 2016

Podpis: Mgr. Lenka Bednárová

Stvrzuji, že autorem posudku je Mgr. Lenka Bednárová

26.8.2016

Doc. Petr Lozoviuk, Ph.D. 
Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie